

DZIEŃ BEZPIECZNEGO INTERNETU 2024

21.02.2024

DOLNOŚLĄSKA
BIBLIOTEKA
PEDAGOGICZNA

SPOTKANIA ONLINE

Dzień Bezpiecznego Internetu ustanowiony został z inicjatywy Komisji Europejskiej w 2004 roku. Świątowany jest na całym świecie. Ma na celu inicjowanie i propagowanie działań na rzecz bezpiecznego dostępu dzieci i młodzieży do zasobów internetowych, zaznajamianie rodziców, nauczycieli i wychowawców z problematyką bezpieczeństwa online oraz promocję pozytywnego wykorzystywania internetu.

21 lutego 2024 r. na platformie edukacyjnej Dolnośląskiej Biblioteki Edukacyjnej we Wrocławiu odbyły się spotkania szkoleniowe prowadzone przez nauczycielki bibliotekarki DBP we Wrocławiu. Podczas spotkań została przedstawiona problematyka oscylująca wokół higieny cyfrowej i wpływu mediów na budowanie osobistej marki, rozpoznawania fałszywych informacji i różnych narzędzi, z których warto korzystać podczas pracy z uczniami.

HIGIENA CYFROWA

Ekranowe refleksje - wyzwania cyfrowego świata

pierwszy webinar poprowadziła
Aleksandra Nalazek.

ILE METRÓW *scrollujesz*
dziennie?

Prelegentka wystąpienie rozpoczęła od przedstawienia wybranych badań z raportu Nastolatki 3.0 -Raport z ogólnopolskiego badania uczniów NASK-PIB, 2023 r. Omówiła między innymi - czas korzystania z Internetu przez młodzież (w dni powszednie 5,36 godz.). Pokrótkce przedstawiła wpływ nadmiernego korzystania z urządzeń cyfrowych nie tylko na rozwój dzieci, ale także na zdrowie użytkowników nowych technologii, które może doprowadzić do takich problemów zdrowotnych, jak pogorszenie wzroku, bóle pleców i problemy ze snem. Może również negatywnie wpływać na koncentrację, pamięć i relacje społeczne. Prelegentka podkreśliła znaczenie cyfrowej higieny, czyli zestawu praktyk mających na celu świadome i odpowiedzialne korzystanie z technologii cyfrowych. Do takich działań możemy zaliczyć między innymi:

- Ustalanie limitów czasowych: Określanie czasu, jaki spędzamy przed ekranem każdego dnia, i stosowanie się do tych limitów.
- Robienie przerw: Regularne odrywanie się od ekranów i angażowanie w inne aktywności.
- Dbanie o zdrowy sen: Ograniczanie korzystania z urządzeń cyfrowych przed snem.

Aleksandra Nalazek przedstawiła także wpływ mediów społecznościowych na nasze życie.

Media społecznościowe mogą między innymi:

- Kształtować nasze postrzeganie świata: Algorytmy mediów społecznościowych często wyświetlają nam treści, które potwierdzają nasze poglądy i jesteśmy zamknięci w bańce informacyjnej.
- Obniżać samoocenę: Porównywanie się do innych osób w mediach społecznościowych może negatywnie wpływać na naszą samoocenę.

Cyfrowy świat oferuje szereg korzyści, ale niesie ze sobą również wyzwania. Ważne jest, aby korzystać z technologii cyfrowych w sposób świadomy i odpowiedzialny, dbając o cyfrową higienę i chroniąc swoją prywatność. Na zakończenie podkreśliła, że ważne jest, aby edukować dzieci i młodzież na temat bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z technologii cyfrowych, a także uczyć krytycznego podejścia do treści online.

FAŁSZYWE *informacje*

FAKE NEWS

- jak rozpoznawć

Drugi webinar przedstawiła Alina Dyrek.

Ilość fałszywych wiadomości w ciągu ostatnich kilku lat wzrosła wielokrotnie. To nie tylko wiadomości, które wprowadzają w błąd, lecz także bardzo niebezpieczne narzędzie, mogące poczynić znaczne szkody w wielu dziedzinach życia, od zdrowia, czy wywołania zamętu w społeczeństwie, po wpływanie na wyniki wyborów.

Jednakże każdy może walczyć z fake newsami – przede wszystkim na własny użytek, aby nie pozwolić, by ktoś wpływał na jego opinię poprzez podsyłanie nieprawdziwych informacji. Podczas szkolenia "Fake news - jak rozpoznawać" prowadząca rozpoczęła spotkanie od przedstawienia trendów, które w ostatnim roku przodowały w publikowaniu fałszywych wiadomości. Wśród nich były m.in. kontynuacja narracji antyukraińskiej i antyszczepionkowej oraz godzącej w konsensus naukowy związany ze zmianami klimatycznymi.

Natomiast nowością była skala deep fake generowanych przez sztuczną inteligencję i dezinformacja towarzysząca wojnie izraelsko-palestyńskiej, zwłaszcza przy wykorzystaniu filmów w języku hebrajskim czy arabskim. Wśród młodzieży wyróżniła się m.in. popularność Tik Toka jako źródła dezinformacji, oraz influencerów, którzy nie dbają o rzetelność informacji.

W dalszej części szkolenia Alina Dyrek skupiła się na sposobach rozpoznawania fałszywych wiadomości, tak aby uczestnicy wiedzieli jakie elementy wiadomości należy przeanalizować, by sprawdzić czy jest ona wiarygodna. Uczestnicy m.in. poznali jak sprawdzić, czy dane zdjęcie dotyczy danego wydarzenia, zapoznali się z narzędziem do analizy zmanipulowanych zdjęć, oraz dowiedzieli się jak rozpoznać zdjęcie lub film będący deep fake. Na zakończenie webinaru prelegentka przedstawiła zadania, które można realizować z uczniami w celu nauki rozpoznawania fałszywych wiadomości.

TECHNOLOGIA *w edukacji*

TECHNOLOGIE NA CO DZIEN - TWORZĄ SWOJE CYFROWE PORTFOLIO

Ostatnie spotkanie prowadziła Beata Malentowicz.

Prelegentka przedstawiła różnorodne, dostępne dla wszystkich darmowe narzędzia, które warto wpisać do swojego cyfrowego portfolio i wykorzystać w pracy. Dlaczego warto? Ponieważ:

- nauka stanie się bardziej atrakcyjna,
- wzbudzi zainteresowanie uczniów, co przełoży się na efektywne i skuteczne przyswajanie wiedzy,
- pomaga dzieciom zrozumieć to, co trudne.

Zaprezentowała aplikacje, które można stosować:

- do objaśniania trudnych zjawisk (interaktywne ilustracje, animacje i symulacje),
- do prowadzenia doświadczeń bez brudzenia rąk (eksperymenty, budowa czy konstrukcja - VR i AR),
- do spersonalizowanej praktyki (aplikacje i platformy oferujące ćwiczenia w formie cyfrowej - treści, ćwiczenia, sprawdzenie wiedzy, informacja zwrotna).

Prowadząca zaznaczyła, że technologia sama w sobie nie jest ani zła, ani dobra. Jej wpływ na rozwój uczniów zależy od dorosłych, od przygotowania dzieci i młodzieży do korzystania z niej np. przez wykorzystanie właściwych narzędzi do odpowiednich zadań.

cyfrowe portfolio

Podkreśliła, że powinno się skrupulatnie wybierać oprogramowanie na zajęcia, aby w bezpieczny i rzetelny sposób realizować cele zajęć. Prowadząca zapraszała uczestników do przygotowania swojego cyfrowego portfolio i wyszukania narzędzi do realizacji potrzebnych zadań takich jak: gry i ćwiczenia interaktywne, multimedia, quizy, generatory i symulatory czy różnego rodzaju kolekcje.

PIGUŁKI *wiedzy*

W drugiej części wypowiedzi przedstawiła kapsułki wiedzy, czyli mikroformy edukacyjne, które prezentują temat krótko, ciekawie, zrozumiale.

Definicja: Pigułki wiedzy to małe porcje informacji w formie filmu, animacji, pliku audio. Dzięki dostępności na urządzeniach mobilnych, ułatwiają „noszenie” wiedzy przy sobie i korzystanie z niej, kiedy tylko chcemy np. w trakcie wykonywania pracy.

Krótko czym jest pigułka wiedzy: to jeden problem – jedna umiejętność – jedna sesja. Specjaliści nauczania proponują pigułki wiedzy jako idealną dawkę materiału dla współczesnych uczniów.

ZALETY:

- uniwersalność i powtarzalność (materiały mogą być odtwarzane wielokrotnie)
- łatwa dystrybucja (format elektroniczny umożliwia rozpowszechnianie materiału wieloma kanałami)
- możliwość uczenia w dowolnym miejscu i czasie
- niskie koszty tworzenia materiału
- usprawnienie komunikacji i przepływu informacji

Podsumowując, technologia ma ogromny potencjał, aby zmienić edukację na lepsze. Należy jednak pamiętać o wyzwaniach, które wiążą się z wykorzystaniem technologii w edukacji. Ważne jest, aby technologie były wykorzystywane w sposób odpowiedzialny i przemyślany, aby zapewnić wszystkim dostęp do wysokiej jakości edukacji, tym bardziej, że technologie będą nadal odgrywać coraz ważniejszą rolę w edukacji. Nauczyciele i uczniowie będą musieli nauczyć się wykorzystywać je w sposób efektywny i odpowiedzialny.